

LES COL·LECTIVITZACIONS D'EMPRESES DURANT LA GUERRA CIVIL A CATALUNYA (1936-1939)

Institut Icària
Districte Sant Martí

Autor Adrià Menéndez Molist
Tutora Rosa Domingo
Matèria Economia i història
Tipus de material elaborat Memòria de treball

Idea inicial

La hipòtesi del meu treball parteix de la idea que les col·lectivitzacions dutes a terme pels obrers catalans durant la Guerra Civil van resultar econòmicament eficients i socialment positives. El meu objectiu és corroborar aquesta afirmació mitjançant l'anàlisi del procés històric, el funcionament de les empreses col·lectivitzades i els resultats que van obtenir. A més, exposo com a exemple el procés col·lectivista que experimentà la fàbrica del meu besavi, anomenada Val-Menéndez S.A.

Procés d'elaboració

L'elaboració d'aquest treball es basa en la recerca i anàlisi de la informació recollida referent al procés històric estudiat. Primer de tot he consultat fonts secundàries per tal de tenir-ne una visió general i seguidament he realitzat una recerca de fonts primàries per tal de contrastar, exemplificar i ampliar la informació ja obtinguda. Entre aquestes cal destacar: l'hemeroteca de *La Vanguardia*, el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya i sobretot, els documents consultats a l'Arxiu Nacional de Catalunya. Mitjançant tota aquesta informació he tractat les col·lectivitzacions estructurant el treball en diferents apartats. Primer he abordat el tema des d'un punt de vista històric, analitzant el procés col·lectivista des del començament de la guerra fins al final, el perquè d'aquest procés i els agents socials i polítics que van participar.

Seguidament n'he fet una anàlisi econòmica: en primer lloc, he tractat els aspectes tècnics i administratius de les empreses (funcionament i organització externa) i en segon lloc, he tractat els aspectes generals de l'economia (dificultats i resultats). A més, tots aquests apartats van acompanyats d'exemples de diferents empreses (entre d'altres la Farga Lacambra i la Maquinista Terrestre y Marítima). Per acabar, he inclòs a l'annex l'exposició del cas de la fàbrica del meu besavi, Val-Menéndez S.A.

Conclusions

La resolució de la hipòtesi de partida, és a dir, fer una valoració de les col·lectivitzacions a Catalunya, necessitaria una anàlisi global de resultats més àmplia, però el treball realitzat m'ha permès arribar a una sèrie de conclusions. En primer lloc, el desenvolupament de les col·lectivitzacions va estar condicionat per una sèrie de dificultats, com la manca de matèries primeres i d'energia a causa de l'existència de la guerra, que va alterar la producció. Mitjançant l'anàlisi de les empreses que he estudiat, he pogut constatar també dues característiques generals del procés col·lectivista que es van evidenciar acabada la guerra: que les empreses estaven arruïnades, doncs s'havien esgotat els estocs de matèries primeres l'efectiu de caixa; però per contra, que les fàbriques estaven en millors condicions de com estaven abans de la guerra, ja que els comitès d'empresa elegits pels obrers havien invertit en maquinària, instal·lacions, etc. A més, les col·lectivitzacions van ser molt positives en matèria social, ja que comportaren un seguit de millores que beneficiaren a treballadors, famílies i consumidors.